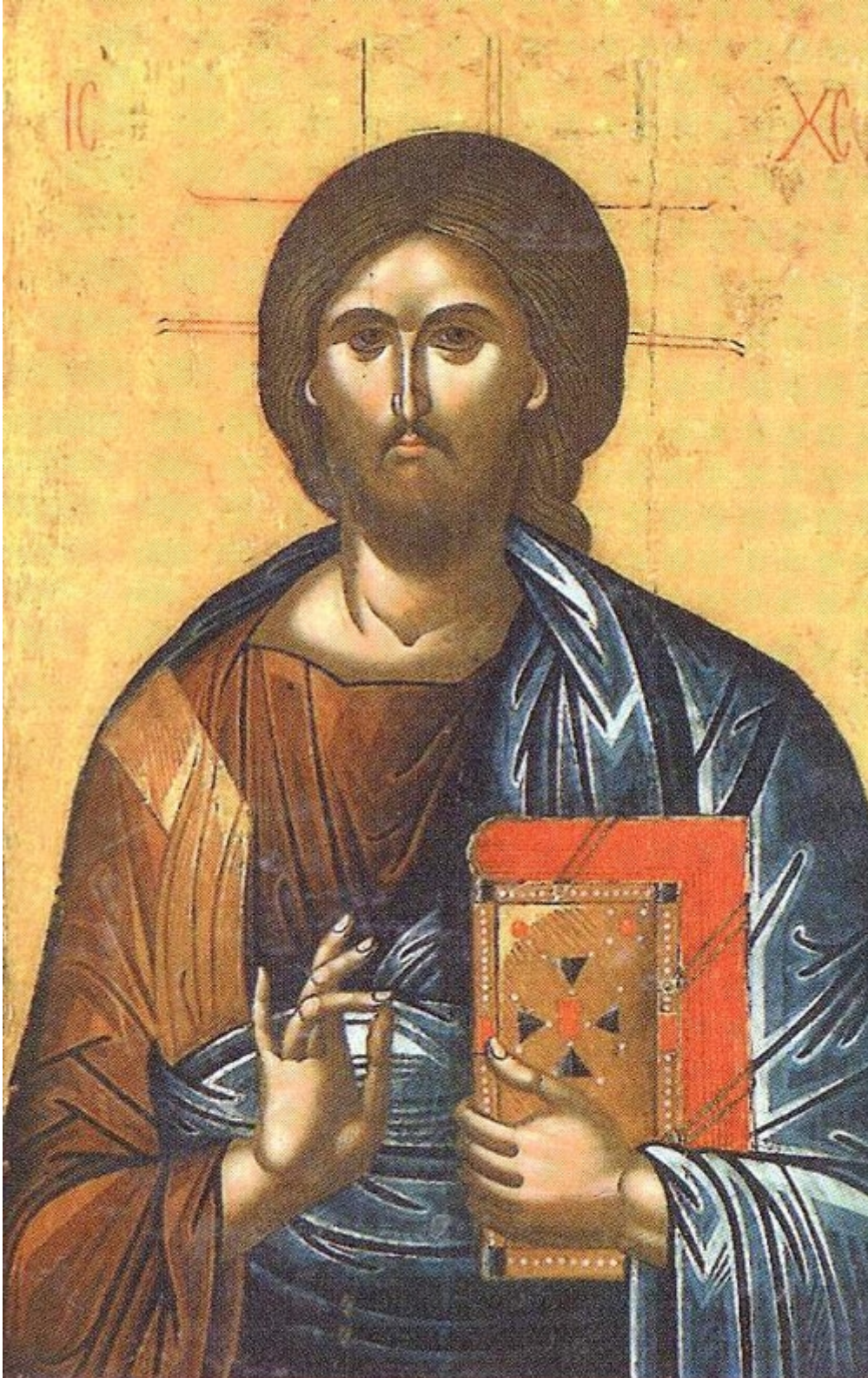
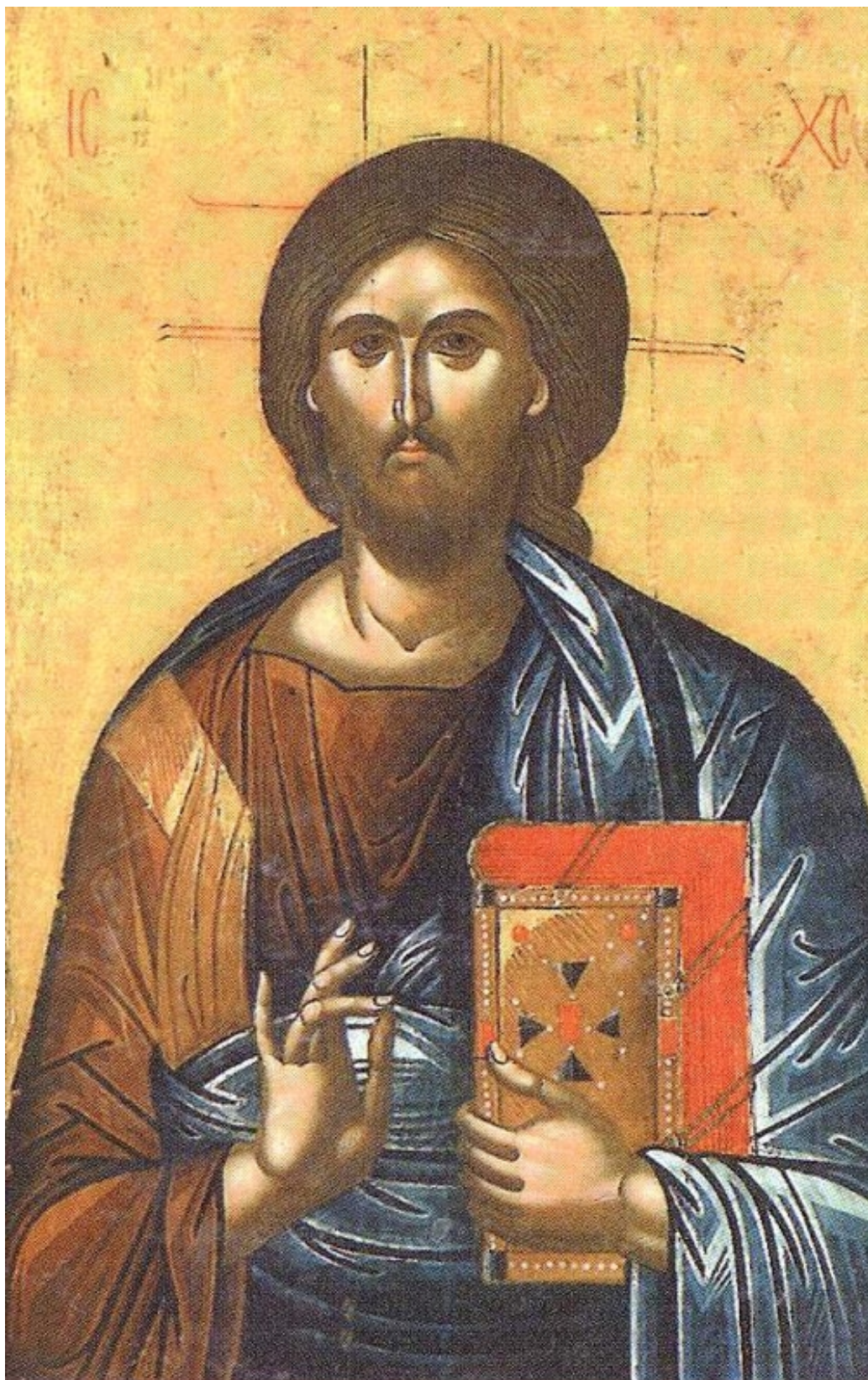

12 Νοεμβρίου 2019

π. Επιφάνιος Θεοδωρόπουλος: Διάλογος με ένα άπιστο

Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / αρχιμ. Επιφάνιος Θεοδωρόπουλος / π. Επιφάνιος Θεοδωρόπουλος
αφιέρωμα

Τό άρθρο αυτό είναι μιά συνομιλία τού μακαριστού φέροντος π. Επιφανείου Θεοδωροπούλου μέ έναν άθεο*. Είναι ένα κείμενο απλό, σφιχτό και κυρίως γραμμένο μέ θεία φώτιση. Είναι αναδημοσίευση από τό μικρό βιβλίο «Διάλογος μ'

έναν άπιστο» της Χριστιανικής Στέγης Καλαμάτας, τήν όποια και ευχαριστούμε.

«ΟΧΙ ΚΑΙ ΘΕΟΣ Ο ΧΡΙΣΤΟΣ»

ΑΠΙΣΤΟΣ.: Κοιτάξτε. Κι' εγώ παραδέχομαι ότι ό Χριστός ήταν σπουδαίος φιλόσοφος και μεγάλος επαναστάτης, αλλά μήν τόν κάνουμε και Θεό τώρα.

ΓΕΡΟΝΤΑΣ.: Άχ παιδί μου, όλοι οι μεγάλοι άπιστοι τής Ιστορίας εκεί σκάλωσαν. Τό ψαροκόκκαλο πού τους κάθισε στό λαιμό και δεν μπορούσαν νά τό καταπιούν ήταν αυτό ακριβώς. Τό ότι ό Χριστός είναι και Θεός. Αλλά άν ό Χριστός δεν είναι Θεός, τότε πρόκειται γιά τήν απαισιωτέρα μορφή τής Ιστορίας.

ΑΠ.: Τι είπατε;

ΓΕΡ.: Αυτό πού άκουσες. Γιά σκέψου πόσα εκατομμύρια ανθρώπων θυσίασαν τά πάντα γιά χάρι Του, ακόμα κι' αυτή τή ζωή τους. Ποίός άνθρωπος, όσο μεγάλος, όσο σπουδαίος, όσο σοφός κι' άν ήταν, θά άξιζε αυτή τήν μεγάλη προσφορά και θυσία; Ποίός; Πές μου. Αυτός τήν άξιζε, γιατί είναι Θεός.

ΑΠ.: Και ποιός μπορεί νά τό βεβαιώση αυτό;

ΓΕΡ.: Σού είπα και προηγουμένως ότι τά πειστήρια τής Θεότητός Του είναι τά υπερφυσικά γεγονότα πού συνέβησαν, όσον καιρό ήταν εδώ στην γή. Αλλά, πριν αναφερθώ σ' αυτά, πρέπει νά παραδεχθής ότι ό Χριστός έταμε τήν Ιστορία. Πές μου. Ποίός τόλμησε ποτέ νά εισχώρηση στις ιερώτερες σχέσεις τών ανθρώπων και νά πή «ό φίλων πατέρα ή μητέρα ή τέκνα υπέρ αυτού τήν αγάπη τών ανθρώπων πάνω και από τήν ίδια τήν ζωή τους;» Κανείς και πουθενά. Μόνο ένας Θεός θά μπορούσε νά τό κάνει αυτό. Φαντάζεσαι τόν δικό σας τόν Μαρξ νά έλεγε κάτι τέτοιο; Ή θά τόν περνούσαν γιά τρελλό ή δέν θά βρισκόταν κανείς νά τόν ακολουθήση. Πές μου ακόμη. Ποιος τόλμησε ποτέ νά πή ότι «ΕΓΩ είμαι ή αλήθεια και ΕΓΩ είμαι ή ζωή;» Καί δεν ηρκέσθη μόνον νά πή αυτά που είπε, αλλά επεκύρωσε τους λόγους Του με πλήθος θαυμάτων: Έκανε τυφλούς νά βλέπουν, παράλυτους νά περπατούν, έθρεψε μέ δυο ψάρια και πέντε ψωμιά πέντε χιλιάδες άνδρες και πολλαπλάσιες γυναίκες και παιδιά, διέτασσε τά στοιχεία τής φύσεως και αυτά υπήκουαν, ανέστησε νεκρούς, όπως τόν Λάζαρο, που ήδη είχε αρχίσει νά μυρίζη.

Μείζων δέ πάντων των γεγονότων τούτων, ή Ανάστασις Του. Όλο τό οικοδόμημα του Χριστιανισμού στηρίζεται στό γεγονός τής Αναστάσεως. Αυτό δεν τό λέω εγώ. Τό λέγει ό Απόστολος Παύλος: «Ει Χριστός ουκ εγήγερται, ματαία ή πίστις ημών». Αν ό Χριστός δέν αναστήθηκε, Όλα καταρρέουν. Ο Χριστός όμως ανέστη,

που σημαίνει ότι είναι Κύριος τής Ζωής και του Θανάτου, άρα Θεός.

«ΕΣΕΙΣ ΤΑ ΕΙΔΑΤΕ ΟΛΑ ΑΥΤΑ;»

ΑΠ.: Εσείς τά είδατε όλα αυτά; Πώς τά πιστεύετε;

ΓΕΡ.: Όχι, εγώ δέν τά είδα. Αλλ' αυτοί που τά είδαν, δηλ. οι Απόστολοι, τά εβεβαίωσαν και προσυπέγραψαν αυτήν τήν μαρτυρία τους μέ τό αίμα τους. Ή μαρτυρία της θυσίας της ζωής είναι ή ύψιστη μαρτυρία.

Φέρε μου και σύ κάποιον, πού νά μου πή ότι ό Μαρξ πέθανε και ανέστη και νά πεθάνη γι' αυτό πού λέει και εγώ θά τόν πιστέψω, ως τίμιος άνθρωπος.

ΑΠ.: Νά σάς πω. Χιλιάδες μαρξιστές βασανίσθηκαν και πέθαναν γιά τήν ιδεολογία τους. Γιατί δέν ασπάζεσθε και σεις τόν μαρξισμό;

ΓΕΡ.: Τό είπες και μόνος σου. Οι μαρξιστές πέθαναν γιά τήν ιδεολογία τους. Δέν πέθαναν γιά γεγονότα. Σέ μιά ιδεολογία όμως είναι πολύ εύκολο νά υπεισεέλθη πλάνη. Επειδή δέ είναι ίδιον τής ανθρώπινης ψυχής νά θυσιάζεται γιά κάτι πού πιστεύει, εξηγείται γιατί πολλοί μαρξιστές πέθαναν γιά τήν ιδεολογία τους. Αυτό δέν μάς υποχρεώνει νά τήν δεχθούμε σάν σωστή. Άλλο νά πεθαίνης γιά ιδέες και άλλο νά πεθαίνης γιά γεγονότα.

«ΠΩΣ ΤΑ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ;»

Οι Απόστολοι όμως δέν πέθαναν γιά ιδέες. Ούτε γιά τό «αγαπάτε αλλήλους», ούτε γιά τις άλλες ηθικές διδασκαλίες του Χριστιανισμού. Οι Απόστολοι πέθαναν μαρτυρώντες υπερφυσικά γεγονότα. Και όταν λέμε γεγονός, εννοούμε ότι υποπίπτει στις αισθήσεις μας και γίνεται αντιληπτό απ' αυτές. Οι Απόστολοι εμαρτύρησαν «δι' ά ακηκόασι και εθεάσαντο και αί χείρες αυτών εψηλάφησαν». Και ό Ευαγγελιστής Ιωάννης αυτό ακριβώς λέγει: «ό εωρακώς μεμαρτύρηκε», δηλ. εγώ ό ίδιος πού γράφω αυτά, εγώ ό ίδιος είδα τόν εκατόνταρχο νά λογχίζει τήν πλευράν Του και νά εξέρχεται αίμα και νερό από αυτήν.

Ό Πασκάλ κάμνει έναν πολύ ωραίο συλλογισμό. Λέγει, λοιπόν, ότι μέ τους Αποστόλους συνέβη εν εκ τών τριών: Ή ηπατήθησαν ή μάς εξηπάτησαν ή μάς είπαν τήν αλήθεια.

Άς πάρουμε τήν πρώτη εκδοχή. Δέν είναι δυνατόν νά ηπατήθησαν οι Απόστολοι, διότι δέν τά έμαθαν από άλλους. Αυτοί οι ίδιοι ήσαν αυτήκοι και αυτόπται μάρτυρες των θαυμάτων του Χρίστου.

Ή δεύτερη εκδοχή. Μήπως μάς εξηπάτησαν; Μήπως μάς είπαν ψέμματα; Αλλά γιατί

νά μάς εξαπατήσουν; Τι θά κέρδιζαν λέγοντας ένα τέτοιο ψέμμα; Μήπως χρήματα; Μήπως αξιώματα; Μήπως δόξα; Για νά πή κάποιος ένα ψέμμα, περιμένει κάποιο όφελος. Αντιθέτως οι Απόστολοι κηρύσσοντες Χριστόν και τούτον εσταυρωμένον και αναστάντα εκ νεκρών, τά μόνα πού εξησφάλισαν ήσαν ταλαιπωρίες, κόπους, μαστιγώσεις, λιθοβολισμούς, ναυάγια, πείνα, δίψα, γυμνότητα, κινδύνους από ληστές, ραβδισμούς, φυλακίσεις και τέλος τόν θάνατον. Κι' όλα αυτά για ένα ψέμμα;

Και κάτι άλλο. Τι ήσαν οι Απόστολοι πριν τους καλέσει ό Χριστός; Μήπως ήσαν φιλόδοξοι πολιτικοί ή οραματιστές φιλοσοφικών και κοινωνικών συστημάτων, πού περίμεναν τήν ευκαιρία νά κατακτήσουν τήν ανθρωπότητα και νά ικανοποιήσουν έτσι τήν φιλοδοξία τους; Κάθε άλλο. Αγράμματοι ψαράδες ήσαν και τό μόνο πού τους ενδιέφερε ήταν νά πιάσουν κανένα ψάρι, για νά θρέψουν τις οικογένειες τους. Γι' αυτό και μετά τήν σταύρωση του Κυρίου, παρά τά όσα είχάν ακούσει και ιδή, επέστρεψαν στά πλοιάρια τους και στά δίκτυα τους. Δέν υπήρχε σ' αυτούς ούτε ίχνος προδιαθέσεως για όσα αργότερα επρόκειτο νά γίνουν. Και μόνον μετά τήν Πεντηκοστή, «ότε έλαβον δύναμιν εξ ύψους», έδιναν οι δάσκαλοι της οικουμένης. Άρα δέν είχάν λόγο νά μάς εξαπατήσουν οι Απόστολοι.

Μένει επομένως ή τρίτη εκδοχή. Ότι μάς είπαν τήν αλήθεια.

«Η ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΗΤΑΝ ΜΙΑ ΝΕΚΡΟΦΑΝΕΙΑ!»

Αποκλείεται νά έγινε, στην περίπτωση του Χρίστου, νεκροφάνεια; Τις προάλλες έγραψαν οι εφημερίδες ότι έναν Ινδό τόν έθαψαν καί μετά από τρεις μέρες τόν ξέθαψαν καί ήταν ζωντανός.

ΓΕΡ.: Άχ, παιδάκι μου. Θα θυμηθώ καί πάλι τόν λόγο του Ιερού Αυγουστίνου. «Άπιστοι, δέν είσθε δύσπιστοι, είσθε οι πλέον εύπιστοι. Δέχεσθε τά πιό απίθανα, τά πιό παράλογα, τά πιό αντιφατικά, για νά αρνηθήτε τό θαύμα».

Όχι, παιδί μου, δέν έγινε νεκροφάνεια στον Χριστό.

Πρώτα πρώτα, έχομε την μαρτυρία του Ρωμαίου κεντυρίωνος, ό οποίος βεβαιώνει τόν Πιλάτο ότι «ήδη τέθνηκε» ό εσταυρωμένος.

Έπειτα, τό Ευαγγέλιο μας πληροφορεί ότι ό Κύριος, ευθύς μετά τήν ανάστασίν Του, συνεπορεύθη καί συνε-ζήτη μέ δυο μαθητές του, στον δρόμο προς Εμμαούς. Φαντάζεσαι κάποιον νά έχη υποστεί όσα υπέστη ό Χριστός καί τρεις ήμερες μετά νά του συνέβαινε νεκροφάνεια; Άν μή τί άλλο, θά πρεπε γιά σαράντα ήμερες νά τον ποτίζουν κοτόζουμο, γιά νά μπορή νά ανοίγη τά μάτια του καί όχι νά περπατά καί νά συζητά, σάν νά μή συνέβη τίποτε.

Όσο γιά τόν Ινδό, φέρε τον εδώ νά τόν μαστιγώσωμε, νά τόν φραγγελώσωμε -καί ξέρεις τί εστί φραγγέλιο; Δερμάτινες λουρίδες που στην άκρη τους είναι στερεωμένα κομμάτια από σπασμένα κόκκολα-, φέρε τον λοιπόν νά του φορέσωμε κι' ένα ακάνθινο στεφάνι, νά τόν σταυρώσωμε, νά του δώσωμε χολή καί ξύδι, νά του λογγεύσωμεν τήν πλευράν, νά τόν βάλωμεν καί στον τάφο καί άν αναστηθή, τότε τά λέμε páλι.

ΑΠ.: Παρά ταύτα, όλες οι μαρτυρίες πού επικαλεσθήκατε προέρχονται από μαθητές τού Χριστού. Υπάρχει κάποια μαρτυρία περί της Θεότητος τού Χριστού, πού νά μήν προέρχεται από τόν κύκλο τών μαθητών Του; ΓΕΡ.: Βεβαίως, τού Παύλου. Ό Παύλος, όχι μόνο δέν άνηκε στον κύκλο των μαθητών τού Χριστού αλλά μετά μανίας εδίωκε τήν Εκκλησίαν.

«Ο ΠΑΥΛΟΣ ΕΠΑΘΕ ΗΛΙΑΣΗ!»

ΑΠ.: Γι' αυτόν λένε ότι έπαθε ηλίαση.

ΓΕΡ.: Βρέ παιδάκι μου, άν πάθαινε ηλίαση ό Παύλος, αυτό πού θά ανεδύετο θά ήταν τό υποσυνείδητο του. Και στό υποσυνείδητο τού Παύλου θέσιν περιωπής κατείχαν οι Πατριάρχες και οι Προφήτες. Τόν Αβραάμ και τόν Ιακώβ και τόν Μωϋσή έπρεπε νά ιδή και όχι τόν Ιησού, τόν οποίον θεωρούσε λαοπλάνο και απατεώνα.

Φαντάζεσαι καμιά πιστή γριούλα στό παραμιλητό της νά βλέπη τόν Βούδα ή τόν Δία; Τόν Άι Νικόλα θά ιδή και τήν Αγία Βαρβάρα. Διότι αυτούς πιστεύει.

Και κάτι ακόμη. Στόν Παύλο, όπως σημειώνει ό Παπίνι, υπάρχει και τό εξής θαυμαστόν: Πρώτον, τό αιφίδιον τής μεταστροφής. Κατ' ευθείαν από τήν απιστίαν εις τήν πίστιν. Δέν μεσολάβησε προπαρασκευή. Δεύτερον, τό ισχυρόν τής πίστεως, Ξαφνική πίστις και ισχυρότατη. Ουδέποτε εταλαντεύθη ό Παύλος. Και τρίτον, πίστις διά βίου. Πιστεύεις ότι αυτά μπορούν νά συμβούν μετά από μία ηλίαση; Αυτά δέν εξηγούνται. Άν μπορής εξήγησε τα. Άν δέν μπορής, παραδέξου τό θαύμα. Και ασφαλώς θά γνωρίζης ότι ό Παύλος γιά τά δεδομένα τής εποχής του ήταν άνδρας εξόχως πεπαιδευμένος. Δέν ήταν κανένα ανθρωπάκι, νά μήν ξέρη τι τού

γίνεται.

ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ!

Θά σου πώ όμως και κάτι ακόμη: Εμείς, παιδί μου, σήμερα ζούμε σε αποκαλυπτική εποχή. Ζούμε τό θαύμα της Εκκλησίας τού Χριστού. Όταν ό Χριστός είπε για τήν Εκκλησία Του ότι «πύλαι άδου ού κατισχύσουσιν αυτοίς», οι μαθηταί Του αριθμούσαν μερικές δεκάδες μέλη. Έκτοτε, πέρασαν δύο χιλιάδες χρόνια. Διαλύθηκαν αυτοκρατορίες, ξεχάσθηκαν φιλοσοφικά συστήματα, κατέρρευσαν κοσμοθεωρίες και ή Εκκλησία τού Χριστού παραμένει φάρος της οικουμένης. Αυτό δέν είναι θαύμα;

Και κάτι άλλο: Στο κατά Λουκάν Ευαγγέλιον αναφέρεται πώς, όταν ή Παναγία μετά τόν Ευαγγελισμό της επεσκέφθη τήν Ελισάβετ, τήν μητέρα τού Προδρόμου, εκείνη μέ φωνή μεγάλη τήν εμακάρισε: «Ευλογημένη σύ εν γυναιξί» της είπε. Και ή Παναγία απάντησε ως έξης: «Μεγαλύνει ή ψυχή μου τόν Κύριον...

ιδού γάρ από τού νύν μακαριούσι μέ πάσαι αί γενεαί». Τι ήταν τότε ή Παναγία; Μιά άσημη κόρη της Ναζαρέτ. Ποιός τήν ήξερε; Άντε νά τήν γνώριζαν οι συγγενείς της και ίσως μερικοί ακόμη κάτοικοι της Ναζαρέτ. Και από τότε, ξεχάσθηκαν αυτοκράτειρες, έσβησαν λαμπρά ονόματα γυναικών, λησμονήθηκαν σύζυγοι και μητέρες στρατηλάτων. Ποιός ξέρει ή θυμάται τήν μητέρα τού Μ. Αλεξάνδρου; Σχεδόν κανείς. Όμως, εκατομμύρια χείλη, σ' όλα τά μήκη και πλάτη της γής και σ' όλους τους αιώνες, υμνούν τήν ταπεινή κόρη της Γαλιλαίας, «τήν τιμιωτέραν τών Χερουβείμ και ενδοξοτέραν ασυγκρίτως τών Σεραφείμ». Ζούμε ή δέν ζούμε εμείς σήμερα οι άνθρωποι τού εικοστού αιώνος τήν επαλήθευσι τουϊ προφητικού λόγου της Παναγίας; Είναι ή δέν είναι αυτό ένα θαύμα; Άν μπορείς, εξήγησέ το. Άν δέν μπορείς, όμως, παραδέξου τό θαύμα.

«Ο ΘΕΟΣ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ ΑΔΙΑΦΟΡΟΣ!»

ΑΠ.: Παραδέχομαι ότι τά επιχειρήματα σας είναι ισχυρά. Έχω όμως μιά απορία ακόμη. Δέν νομίζετε ότι ό Χριστός άφησε τό έργο του ημιτελές; Εκτός και άν μας εγκατέλειψε. Δέν μπορώ νά φαντασθώ ένα Θεό νά παραμένη αδιάφορος στό δράμα του άνθρωπου. Εμείς νά βολοδέρνουμε εδώ κι' εκείνος από ψηλά νά στέκη απαθής.

ΓΕΡ.: Όχι, παιδί μου, δέν έχεις δίκιο. Δέν άφησε τό έργο Του ημιτελής. Αντιθέτως, στην Ιστορία είναι ή μοναδική περίπτωση του ανθρώπου, ό οποίος είχε τήν βεβαιότητα ότι ολοκλήρωσε τό έργο Του και ότι δέν είχε τίποτε άλλο νά κάνη και νά ειπή. Ακόμη και ό μέγιστος τών σοφών, ό Σωκράτης, ό όποιος μιά ζωή έλεγε και δίδασκε, στό τέλος συνέθεσε και μιά περίτεχνον απολογία και άν ζούσε θάχε και άλλα νά πή.

Μόνον ό Χριστός, σέ τρία χρόνια, είπε ότι είχε νά ειπή, έπραξε ότι ήθελε νά πράξη, και είπε και τό «τετέλεσται». Δείγμα και αυτό της Θεϊκής Του τελειότητας και αυθεντίας. Όσο για τήν εγκατάλειψη που είπες, σέ καταλαβαίνω. Χωρίς Χριστό ό κόσμος είναι θέατρο του παραλόγου. Χωρίς Χριστό δέν μπορείς νά εξήγησης τίποτε. Γιατί οι θλίψεις, γιατί οι αδικίες, γιατί οι αποτυχίες, γιατί οι ασθένειες, γιατί; Γιατί; Γιατί; Χιλιάδες πελώρια «γιατί». Κατάλαβε το. Δέν μπορεί ό άνθρωπος νά προσέγγιση, με την πεπερασμένη λογική του, τήν απάντηση όλων αυτών τών «γιατί». Μόνο μέ τόν Χριστό όλα εξηγούνται. Μας προετοιμάζουν για τήν αιωνιότητα. Ίσως εκεί μας αξιώσει νά πάρουμε απάντηση σέ μερικά «γιατί».

Αξίζει τόν κόπο νά σου διαβάσω ένα ωραίο ποίημα από τήν συλλογή του Κωνσταντίνου Καλλινίκου, «Δάφναι και μυρσίναι», που έχει τίτλο «Ερωτηματικά»:

ΠΕΣ ΜΟΥ, ΠΑΤΕΡΑ!

Είπα στον γέροντα ασκητή τόν εβδομηκοντάρη
πού κυματούσε ή κόμη τον σαν πασχαλιάς κλωνάρι:
«Πές μου, πατέρα μου, γιατί σέ τούτη δω τη σφαίρα
αχώριστα περιπατούν ή νύχτα και ή μέρα;
Γιατί σαν νάσαν δίδυμα φυτρώνουνε αντάμα
τ' αγκάθι και τό λούλουδο, τό γέλιο και τό κλάμα;
Γιατί στην πιό ελκυστική τού δάσους πρασινάδα
σκορπιοί φωλιάζουν κι' όχεντρες και κρύα φαρμακάδα;
Γιατί προτού τό τρυφερό μπουμπούκι ξεπροβάλη
και ξεδιπλώση μπρος στό φως τ' αμύριστα του κάλλη

μαύρο σκουλήκι έρχεται μιά μαχαιριά τού δίνει
κι' ένα κουρέλι άψυχο στην κούνια του τ' αφήνει;
Γιατί αλέτρι και σπορά και δουλευτάδες θέλει
τό στάχυ ώσπου νά γενή ψωμάκι και καρβέλι
και κάθε τι ωφέλιμο κι' ευγενικό και θείο πληρώνεται
μέ δάκρυα και αίματα στό βίο,
ενώ ό παρασιτισμός αυτόματος θεριεύει
κι' ή προστυχιά όλη τή γη νά καταπιή γυρεύει;
Τέλος, γιατί εις του παντός τήν τόση αρμονία
νά χώνεται ή σύγχυσις κι' ή ακαταστασία;»
Απήντησεν ό ασκητής μέ τή βαριά φωνή του
προς ουρανούς υψώνοντας τό χέρι τό δεξί του:
«Οπίσω από τά χρυσά εκεί επάνω νέφη
κεντά ό Μεγαλόχαρος ατίμητο γκερκέφι*.
Κι' έφ' όσον εις τά χαμηλά ημείς περιπατούμεν
τήν όπι τήν ξανάστροφη, παιδί μου, θεωρούμεν.
Καί είναι άρα φυσικόν λάθη ό νούς νά βλέπη εκεί
πού νά ευχαριστή και νά δοξάζη πρέπει.
Περίμενε σάν Χριστιανός νά έλθη ή ήμερα
πού ή ψυχή σου φτερωτή θά σχίση τόν αιθέρα
καί τού Θεού τό κέντημα απ' τήν καλή κυττάξης και τότε...
όλα σύστημα θά σου φανούν και τάξις».

Ό Χριστός, παιδί μου, δέν μας εγκατέλειψε ποτέ. Παραμένει μαζί μας μέχρι συντέλειας των αιώνων. Αυτό, όμως, θα τό καταλάβης μόνο αν γίνης συνειδητό

μέλος της Εκκλησίας Του και συνδεθής μέ τα μυστήρια της.

Όμως, γι' αυτό, όποτε θελήσεις, έλα να τα ξαναπούμε.

* γκεργκέφι=κέντημα

Πηγή: Περιοδικό "Φίλοι Φυλακισμένων"